

CEHENNEM VE YANIK PROTOKOLÜ

الْمُجْرِمُونَ بِهَا يَكْدِبُ الَّذِينَ جَهَنَّمَ هَدِيهِ

İşte bu, o günahlıların yalan söyledikleri Cehennem'dir. (Rahman:43)

أَنْ حَمِيمٍ وَبَيْنَ بَيْنَهَا يَطْوُونَ

Onlar Cehennem ile kaynar su arasında bocalayıp duracaklardır. (Rahman:44)

الَّذِينَ يَوْمَ نُزِّلَهُمْ هَذَا

İşte ceza gününde onlara sunulacak ziyafet budur. (Vâkıa: 56)

وَالَّذِينَ اللَّهُ سَبِيلَ عَنْ وَيَصْطُونَ بِالْبَاطِلِ النَّاسِ أَمْوَالَ تَلْيَأْكُلُونَ رُهْبَانِ وَالْأَخْيَارِ مِنْ كَثِيرٍ إِنْ آمَنُوا الَّذِينَ آتَاهَا يَا أَلِيمٍ بَعْدَ بَعْدٍ قَبَسِيرُهُمْ اللَّهُ سَبِيلَ فِي يُنْفِقُونَهَا وَلَا وَالْفِضَّةِ الدَّهَبِ يَكْتَنُونَ

مَا قَدُوفُوا لَأَنْفُسِكُمْ كَنْزُكُمْ مَا هَذَا وَطُفُورُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ جِبَاهُهُمْ بِهَا فَتَنُوكِي جَهَنَّمَ نَارِ فِي عَلَيهَا يُجَمِّي يَوْمَ تَكْتَنُونَ كَنْتُمْ

O alevli ateş içinde kızdırılarak bunlarla alınlarının, sırtlarının ve yanlarının dağlanacağı gün şöyle denecektir. "İşte kendiniz için sakladıklarınız!.. Sakladıklarınızın tadına varın bakalım". (Tevbe 34/35)

وَإِنْ سُرَادِقُهَا بِهِمْ أَحَاطَ نَارًا لِلظَّالِمِينَ أَعْتَدْنَا إِنَّا فَلْيَكْفُرْ شَاءَ وَمَنْ فَلْيُؤْمِنِ شَاءَ فَمَنْ رَبُّكُمْ مِنَ الْحَقِّ وَقُلْ مُرْتَقًا وَسَاءَتْ الشَّرَابُ بئسَ الْوَجُوهَ يَشْوِي كَالْمُهْلِ بِمَاءِ بَغَاثُوا يَسْتَعْبِثُوا

De ki: "Doğrular Rabbinizdendir. Doğruların peşinde olan inansın, görmezlik eden de onları örtsün. Yanlış yapanlar için perdesi kendilerini kuşatmış bir ateş hazırladık. Yardım isterlerse onlara, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su verilir. Ne kötü içecektir o; ne kötü yerdir orası! (Kehf 29)

صَدِيدِ مَاءٍ مِنْ وَيُسْقَى جَهَنَّمَ وَرَأَيْهِ مِنْ

Onun arkasında cehennem vardır. Orada ona irinli sudan içirilir. (İbrahim 16)

غَلِيظٌ عَذَابٌ وَرَأَيْهِ وَمِنْ بَمَيْتٍ هُوَ وَمَا مَكَانٌ كُلِّ مِنَ الْمَوْتِ وَيَأْتِيهِ يُسْبِغُهُ يَكَادُ وَلَا يَتَجَرَّعُهُ

Boğulacak gibi olur, kolay kolay yutamaz. Her yanını ölüm sarar ama o ölmeyecektir. Bunun ardından da ağır bir azap gelir. (İbrahim 17)

وَجَاءَكُمْ تَذَكَّرَ مَنْ فِيهِ يَتَذَكَّرُ مَا نَعْمَكُمْ أَوْلَمْ نَعْمَلْ كُنَّا الَّذِي غَيْرَ صَالِحًا نَعْمَلْ أَخْرَجْنَا رَبَّنَا فِيهَا يَصْطَرِحُونَ وَهُمْ تَصِيرُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَمَا قَدُوفُوا التَّذِيرُ

(Onlara şöyle denilir:) "Sizi, düşünüp öğüt alacak kimsenin düşünüp öğüt alabileceği kadar

yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmişti. Öyle ise tadın azabı. Çünkü zalimler için hiçbir yardımcı yoktur.(Fatır 37)

Ağrının periferik algılanmasında, mekanizmanın tetik noktaları; deri ve de Özofagusun (yemek borusunun) yakıcı maddeler nedeniyle gelişen darlıkları, sıvı veya katı nitelikteki korozif maddelerin (asit ya da alkali) ağız yoluyla alınması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu maddelerin içilmesine bağlı, özofagusta oluşan lezyonlara korozif özofajit denmektedir. Korozif özofajitin ve bunu izleyen özofagus darlıklarının ülkemizde en sık görülen sebebi temizlikte kullanılan maddelerin içilmesidir ve en yaygın örnekleri, asit olarak tuz ruhu (hidroklorik asit) ve alkali olarak çamaşır suyu (sodyum hipoklorid)dur.

Tıbbi olarak yemek borusunda yanık sonrası kontraktür veya darlık gelişmesi beklenen durumdur. Buna bağlı yiyecek ve içeceklerin geçişinde zorluk meydana gelecektir.

وَنَكَالِحُ فِيهَا وَهُمْ النَّارُ وَجُوهَهُمْ تَلْفَحُ

Yüzlerini ateş yalayacak, orada dişleri sırtır halde kalacaklardır. (Muminun 104)

تُكذِّبُونَ بِهَا فُكُنْتُمْ عَلَيْكُمْ تُتْلَى آيَاتِي تَكُنْ أَلَمْ

Ayetlerim yanında okunuyorken onları yalanlayan siz değil miydiniz? (Müminun 105)

سَمَّ فِي الْجَمَلُ يَلِجَ حَتَّى الْجَنَّةِ يَدْخُلُونَ وَلَا السَّمَاءِ أَبْوَابٌ لَهُمْ تَفْتَحُ لَا عَنْهَا وَاسْتَكْبَرُوا بآيَاتِنَا كَذَّبُوا الَّذِينَ إِنَّ

الْمُجْرِمِينَ نَجْزِي وَكَذَلِكَ الْخِيَاطُ

Ayetlerimiz karşısında yalana sarılan ve büyüklük taslayanlar var ya, onlara göklerin

kapıları açılmayacak, deve iğne deliğinden geçinceye kadar da Cennet'e giremeyeceklerdir.

Suçluları işte böyle cezalandırırız. (Araf 40)

بَيْنَ الظَّالِمِ نَجْزِي وَكَذَلِكَ عَوَاشٍ فَوْقَهُمْ وَمِنْ مِهَادٍ جَهَنَّمَ مِّنْ لَّهُمْ

Onlar için cehennem döşeği ve üzerlerinde örtüler olacaktır. Zalimleri işte böyle cezalandırırız. (Araf 41)

لُحْمَةً هَمَزَةٌ لِكُلِّ وَيْلٌ

1) Arkadan çekiştiren ve kusur arayan her kesin çekeceği var.

وَعَدَدَهُ مَالًا جَمَعَ الَّذِي

2) Böyleleri mal biriktirir sayar durur.

أَخْلَدَهُ مَالَهُ أَنْ يَحْسَبُ

3) Malı kendini sürekli yaşatacak sanır.

الْحُطْمَةُ فِي لَيْبَتِنَ كَلَّا

4) Yok yok o, kesinlikle Hutame'ye atılacaktır.

الْحُطْمَةُ مَا أَدْرَاكَ وَمَا

5) Hutame nedir; nereden bileceksin

الْمُوقَدَةُ اللَّهُ تَارُ

6) O, Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.

الْأَفْنِدَةَ عَلَى تَطْلُعِ النَّبِيِّ

7)Yüreklere kadar tırmanan,

مُؤَصَّدَةٌ عَلَيْهِمْ إِنَّهَا

8) Üzerlerine kapanmış,

مَمْدَدَةٌ عَمَدٍ فِي

9) Uzun direkler arasındaki ateştir.

(Hümeze suresi)

لِلظَّالِمِينَ فِتْنَةً جَعَلْنَاهَا آتًا

63) Biz onu zalimler için imtihan kılmışız

الْجَحِيمِ أَصْلٌ فِي تَخْرُجُ شَجَرَةً إِنَّهَا

64) O bir ağaç, cehennemin kökünden (tabanından) çıkar.

الشَّيَاطِينِ وَوَسْرُ كَانَتْ طَلْعَهَا

65) Tomurcukları şeytan başı gibidir.

الْبُطُونَ مِنْهَا فَمَا لُؤُونَ مِنْهَا لَا يَكُونُونَ فَإِنَّهُمْ

66) Onlar muhakkak ondan yiyeceklerdir.

حَمِيمٍ مِّنْ لِّشَوْبَا عَلَيْهِمْ لَمْ يَأْتِ تَمَّ

67) Sonra üzerine kaynar sudan içecekler.

الْجَحِيمِ لَأَلَى مَرْجِعِهِمْ إِنَّ تَمَّ

68) Dönüşleri gene cehennemdir.

ضَالِّينَ آبَاءَهُمْ أَلْفَوْا إِنَّهُمْ

69) Bunlar babalarını sapıklık içinde bulmuşlardı.

يُهِرَعُونَ آثَارَهُمْ عَلَى قَوْمٍ

70) Şimdi de onların izinden gidiyorlar.

الْأُولَئِينَ أَكْثَرَ قَبْلَهُمْ ضَلَّ وَاقْدُ

71) Bunlardan önce eskilerin çoğu da sapıklık içinde idiler.

مُنذِرِينَ فِيهِمْ أَرْسَلْنَا وَاقْدُ

72) Andolsun ki, içlerinden uyarıcı Peygamberler de çıktı.

الْمُنذِرِينَ عَاقِبَةُ كَانَتْ كَيْفَ فَانظُرْ

73) Sonra bak o uyarılanların akıbeti nasıl oldu?

İyiliği sonsuz, ikramı bol Allah'ın adıyla,

الزُّقُومِ شَجَرَةً إِنَّ

43) İşte zakkum ağacı!

الْأَتِيمِ طَعَامُ

44) Günaha düşkün olanların yiyeceğidir o.

طُونِ الْبُ فِي بَغْلِي كَالْمُهَلِّ

45) Erimiş maden gibidir,

الْحَمِيمِ كَعَلِي

46) Karınlarında kaynayacaktır,

الْجَحِيمِ سَوَاءَ إِلَى فَاعْتَلُوهُ خُدُوهُ

47) Tutun onu da sürükleye sürükleye Cehennem'in ta ortasına atın.

الْحَمِيمِ عَذَابٍ مِنْ رَأْسِهِ فَوْقَ صُبُو تَمَّ

48) Sonra da başından aşağı o kaynar suyu dökün.

الْكَرِيمُ الْعَزِيزُ أَنْتَ إِيَّاكَ دُقُّ

49)Keyiflen çünkü sen güçlüsün çok da değerlisin!

تَمْتَرُونَ بِهِ كُنْتُمْ مَا هَذَا إِيَّا

50) İşte bu sizin şüphelendiğiniz şeydir.

(Duhan 43-50)

5083 - İbnu Abbas radiyallahu anhüma anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki:

"Eğer zakkûmdan, dünyaya tek damla damlatılacak olsa, bu dünya ehlinin yiyeceklerini ifsad ederdi. Öyleyse, yiyecek ve içeceği zakkum olan cehennemliğin hali ne olur (anlayın)!"

Tirmizi, Cehennem 4, (2588).

5109 - Ebu'd-Derda radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki:

"Cehennem ehline açlık musallat edilir. Bu, içinde buldukları azaba eşit dereceye ulaşır.

Açlığa karşı yardım talep ederler. Onlara besleyici olmayan ve açlığı gidermeyen darî'

(denen dikenli bir ot) verilir. Tekrar yiyecek isterler, bu sefer de boğazda tıkanıp kalan bir yiyeceklerle imdat edilir. (Bu da boğazlarında takılır kalır, ne ileri geçer, ne de geri gelir.)

Derken, dünyada iken, bu durumda, bir içeceklerle takılan lokmaları kaydırdıklarını hatırlarlar

ve bir içecek talep ederler. Kendilerine demir kancalar bulunan kaplarda kaynar sular. Bu kaplar, yüzlerine yaklaştırılınca, yüzlerini dağlayıp atar. Su karınlarına girince,

içerilerini param parça eder. Bu sefer de:

"Cehennem bekçilerini çağırın, ola ki azabımızı biraz hafifletir!" derler. Onları çağırırlar.

Onlar gelince:

"Size peygamberleriniz bu halleri açıklayan haberleri getirmemiş miydi?" derler. Onlar:

"Evet getirmişti (ama dinlemedik)" derler. Bunun üzerine, bekçiler:

"Siz isteyin durun! Kâfirlerin istekleri (burada) boşadır!" derler" (Gâfir 50).

مَا كُنْتُمْ إِذْ قَالَتْ رَبِّكَ عَلَيْنَا لَقِيَضٌ مَّالِكٌ يَا وَتَادُوا

Cehennemlikler

bekçilerden ümidi kesince: de) Rabbin bizim hakkımızda ölüme hükmetsin!" derler. Mâlik de onlara:

"Hayır! (Siz burada canlı olarak ebedi) kalıcılırsınız!" diye cevap verecek" (Zuhruf 77).

(Hadisin ravilerinden) A'meş rahimehullah der ki: "Bana bildirildi ki, cehennemliklerin

Mâlik'e yalvarmaları ile Mâlik'in onlara verdiği cevap arasında bin yıllık zaman geçecektir.

Cehennemlikler, bu sefer aralarında:

"Rabbimize dua edin, sizin için O'ndan daha hayırlı kimse yok!" diyecekler ve elbirlik şöyle yakaracaklar:

"(Cehenneme müvekkel melek) Mâlik'i çağırın!" derler. (Mâlik gelince):

صَالِيْنَ قَوْمًا وَكُنَّا شِفُوْتَنَا عَلَيْنَا عَلَبْتُ رَبَّنَا قَالُوْا

"Ey Mâlik, (söyle "Ey Rabbimiz, bedbahtlığımız bize galebe çalmıştı, biz gerçekten sapıtmış kimselerdik.

ظَالِمُوْنَ قَاتِنًا عُدْنَا فَاِنْ مِنْهَا اَخْرَجْنَا نَارًا

Ey Rabbimiz bizi bundan çıkar. Eğer (yine) küfre dönersek artık hiç şüphesiz ki zâlimlerden oluruz" (Mü'minûn 106-107).

تُكَلِّمُوْنَ وَلَا فِيْهَا اِحْسٰٓؤُا قَال

Rab Teâlâ, onlara: "Cehennemine içine yıkılıp gidin! Bana bir şey söylemeyin!" diyecek" (Mü'minûn 108).

Resûlullah devamla dedi ki: "Bu cevap üzerine, cehennem ehli her çeşit hayırdan ümidlerini keserler; hıçkırma, nedâmet etmeye, dövünüp yırtınmaya başlarlar."

Tirmizi, Cehennem 5, (2589).

وَشَهِيْقٌ زَفِيْرٌ فِيْهَا لَهْمٌ النَّارِ فِيْ شَقُوْا الَّذِيْنَ قَامَا

Sıkıntılılar, ateş içindedir. Orada nefesleri hırıltılı ve derindedir. (HUD.106)

HIÇKIRIK

Solunum kaslarının tekrarlayıcı, istemsiz ve spazmodik kasılmasıyla birlikte glottisin

eşzamanlı olarak kapanması ve bunun sonucunda tipik bir sesin ortaya çıkması durumudur.

Geçmeyen hıçkırığa yol açan başlıca nedenler gastrointestinal, toraks-mediasten ve santral sinir sistemi hastalıkları, toksik-metabolik nedenler ve Bazı ilaçların kullanımınıdır.

Tedavi

1) İlaçlar (Ör:Klorpromazin 3x1)

2) Evde uygulanabilecek basit tedaviler: *Valsalva Manevrası* Soğuk bir kaşık ile uvulanın kaldırılması

Dilin traksiyonu Bir kaşık şeker yutmak* Soğuk bir bardak su içmek* Burnu tahriş ederek aksırmak *

Enseyeye, görse buz konması*Birkaç dakika süreyle bir kese kağıdı veya torba içinden soluma!)

*Nefesini tutmak

5107 - Nu'mân İbnu Beşir radiyallahu anhüma anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu

vesselâm buyurdular ki:

"Cehennemliklerin azab cihetiyle en hafif olanı, ayağında ateşten bir nalın ve nalın bağı olan kimsedir ki, ayağındakiler sebebiyle, tıpkı tencerenin kaynaması gibi, başında dimağı kaynar. Öyle tahammülfersa bir azap duyar ki, azabca insanların en hafifi olduğu halde, kendinden şiddetli azab çektiğini zanneder."

Buhari, Rikâk 8; Müslim, İman 363, (213); Tirmizi, Cehennem 12, (2607).

AĞRI; vücudun belli bir bölgesinden kaynaklanan, kuvvetli bir doku harabiyetine bağlı olan yada olmayan, insanın geçmişte edindiği, subjektif, primitif protektif deneyimleri ile ilgili, sensoryal(sinirsel), hoş olmayan emosyonel(duygusal) bir duyum, davranış şeklidir. Bu tariften anlaşılacağı üzere, ağrı sonrasında kişide davranışsal değişikliklere neden olacak bir algılama sözkonusudur.

الْمُؤْمِنِينَ مِنْ وَتُكُونَ رَبَّنَا بآيَاتِنَا كَذِبًا وَلَا تُرْجَى لَيْتَنَا يَا قَالُوا النَّارِ عَلَى وَقْفُوا إِذْ تَرَى وَتُكُونَ

Onların, ateşin üzerinde durduruldukları zaman: "Ne olurdu dünyaya döndürülseydik, Rabb'imizin âyetlerini yalanlamasaydık da müminlerden olsaydık" dediklerini bir görsen!
(En'am 27)

لَكَاذِبُونَ وَإِنَّهُمْ عَنْهُ نُهَوُوا لِمَا لَعَادُوا رُدُّوا وَلَوْ قَبْلُ مِنْ يُخْفُونَ كَانُوا مَا لَهُمْ بَدَأ بَلْ

Aslında daha önce gizledikleri şey karşılıklarına dikilir. Geriye gönderilseler kendilerine konan yasaklara yine dönerler. Çünkü onlar tamı tamına yalancılardır. (En'am 28)

وَجَاءَكُمْ تَذَكَّرَ مَنْ فِيهِ يَتَذَكَّرُ مَا نَعْمِكُمْ أَوْلَمْ نَعْمَلْ كُنَّا الَّذِي غَيْرَ صَالِحًا نَعْمَلْ أَخْرَجْنَا رَبَّنَا فِيهَا يَصْطَرِحُونَ وَهُمْ
تَصِيرُ مِنَ لِلظَّالِمِينَ فَمَا فَذُوقُوا النَّذِيرِ

.Onlar cehennemde, "Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar ki dünyada iken işlemekte olduğumuzdan başka ameller, salih ameller işleyelim" diye bağırsırlar

Deriltında serbest sinir sonlanmaları olan nosiseptörlerdir. Nosiseptörlerin işlevleri;

a. Transdüksiyon : Kimyasal, mekanik veya termal bir uyarının ağırlı uyarın biçimine dönüştürülmesi.

b. Transmisyon Ağırlı uyarının üst merkeze(omur ilik ve beyine) iletilmesi

DERİNİN TABAKALARI

Deri ve deri altı dokusu

1- Epidermis

2- Dermis (Kutis-Korium); kan ve lenf damarları, yağ ve ter bezleri, kıl follikülleri, deri kasları ve çeşitli duyuları alan sinirler bulunur.

3- Hipodermis (Subkutis, subkutan

Tabaka, pannikülus

Epidermis

Epidermis (Yunanca: Epi = Üst, derma = deri) derinin en üst tabakasıdır. Epiderma 5 tabakadan oluşur. Dış tabakası keratindir. ölü hücrelerden oluşur. Bunlar dökülerek kepek yapar. 5.tabakası Stratum Germinativum (temel katman): Bu katman devamlı olarak yeni hücreler yapar ve üst katmanlara yollar. Bu katmanda yer alan bir başka önemli hücre tipi melanositlerdir. Bu hücreler MELANİN adı verilen koyu renkli pigmentleri yapar. Melanin, dış ortamdan cilde gelen zararlı ultraviyole ışınlarının daha alt katmanlardaki hassas hücrelere ulaşmasını engeller. Bu ışınlar, hassas hücreleri yok edebilirler. Siyah ırk insanların bu pigment daha fazla miktarda bulunur. Yaz aylarında ve karlı ortamlarda güneş ışınları nedeni ile bu pigment yapımı artar ve cilde daha koyu bir renk verir.

Alt deri(dermis): Dermis Tabakası Bu bölüm, bağ dokunun ön planda olduğu ve damardan çok zengin bir katmandır. Çok sayıda kan ve lenf damarı yanı sıra, sinirler, ter bezleri, yağ bezleri (Sebase Bezler), kıl folikülleri ve bazı yardımcı yapılar bulunur. Bu katman cilde tatbik edilen maddeleri emen katmandır. Bu katmanda yapılan yağ (sebase) ve ter cildin asidik örtüsünü oluşturur.Sebase bezlerin aşırı çalışması sivilce ve siyah noktaların oluşumuna neden olurlar.2 tabakadan oluşur:

Papiller Katman: Çok önemli cilt yapıları olan KOLLAJEN ve ELASTİN liflerinin bol bulunduğu bir katmandır. Kollajen ve elastin cilde esnekliğini, gerginliğini veren protein yapısındaki liflerdir. Her hangi bir şekil değişikliğinde, cildin tekrar eski şeklini almasını sağlarlar. Altaki katmanlarda hücre ve damarların gelişmesi için uygun ortam yaratırlar.

Retiküler Katman: Bu katman yağ doku hücrelerinin, kan ve lenf damarlarının, yağ bezlerinin, ter bezlerinin, kıl foliküllerinin ve bu kılların hareketini sağlayan errector pilli kasların bulunduğu katmandır

Duyu hücreleri, ter bezleri, sinir uçları, Kılcal kan damarları, kıl kökleri, dokunma cisimcikleri bulunur. Görevi: Vücudun ısı, ter, su dengesini sağlamak, dış etkilerden korumak ,dokunma, basınç, acı duyularını algılamak. Duyu cisimcikleri dokunma, ağrı, basınç, sıcaklık gibi duyuları algılar. Sinirlerle beyinin ilgili bölgelerine aktarılır. Sevinç, korku, heyecan, soğuk hava etkisi ile deri sinirleri kıl kaslarının kasılmasını ve kılların dikleşmesini sağlar

YANIK NEDİR?

Deri ve deri altı dokusunun sıcak bir madde, yakıcı kimyasal maddeler, elektrik akımı veya radyasyon gibi bir nedenle harabiyetine yanık denir.

YANIK NEDENLERİ;

- . Sıcak sıvılarla haşlanma .
 - . Alev yanıkları
 - . Elektrik akımına bağlı yanıklar
 - . Soğuk
 - . Kimyasal yanıklar (Asit, baz, fosfor, sönmüş kireç gibi birçok kimyasal ajanlar)
- Yanıklarda solunum sistemi doğrudan veya dolaylı olarak yanık yaralanmasına maruz kalabilir

Birinci Derece Yanıklar:

- . Yalnızca epidermis yani derinin üst tabakası zarar görür.
- Ciltte kızarıklık, dokuların hücreleri arasında sıvı birikmesi ve hafif ağrı vardır. 2-3 günde kızarıklık ve ağrı azalır, 1 hafta içinde iz bırakmadan iyileşir. Derideki kabarcık şeklindeki lezyonlar.

Tedavi: semptomlara yöneliktir.

Ör: Güneş yanığı.

2- İkinci Derece Yanıklar:

- . Epidermin tamamı ve derminin bir bölümü tutulmuştur.
- . Bül(içi sıvı dolu cilt kabarcığı) oluşur.
- . Daha çok sıcak suyla haşlanma, alevle veya sıcak cisimle temasla oluşur.
- . Çok ağrılı, iltihaplanmaya açık yanıklardır.

Yüzeysel İkinci Derece Yanıklar:

- . Bül altında pembe renkli hassas dermis bulunur.
- . Yanık dokunun hemen altında sağlam kalmış olan dermisteki kıl folükülü, ter bezlerindeki epidermal yapılardan bazal hücrelerden epitelize olarak 10-15 gün içinde kendiliğinden iyileşir.

Derin İkinci Derece Yanıklar:

- . Bül altı dermis beyazımsıdır, yanık alan dokunmakla sert ve ağrılıdır.
- . Nekrotik(ölü) tabaka üç haftadan fazla sürede iyileşir.
- . İyileşme skarlar olur ve iz kalır.

3- Üçüncü Derece Yanıklar:

- . Tüm deri tabakalarının etkilenir(tam kat). Sinir uçları da harap olduğundan ağrı azdır.
- . Kahverengi renk değişikliği vardır.
- . Cilt kurudur ve buruşturur.

. İyileşmesi çok uzun sürer ve geride iz kalır. Hem dermal hem de epidermal yapılar canlılığını yitirdiği için; bu yaralar yara kenarından re-epitelize olurlar.

وَإِنْ سُرَادِقُهَا بِهِمْ أَحَاطَ تَارًا لِلظَّالِمِينَ أَعْتَدْنَا إِيَّاهُ فَلْيَكْفُرْ شَاءَ وَمَنْ فَلْيُؤْمِنْ شَاءَ فَمَنْ رَبِّكُمْ مِنَ الْحَقِّ وَقُلِ
مُرْتَفَعًا وَسَاءَتْ الشَّرَابُ يُنْسِ الْوُجُوهُ يَشْوِي كَالْمُهْلِ يَمْاءُ يُعَاثُوا يَسْتَنْعِفُوا

Ve de ki: O hak Rabbimizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Çünkü biz zalimler için öyle bir ateş hazırlamışız ki, duvarları, çepeçevre onları içine alacaktır. Eğer feryad edip yardım isteseler, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su ile cevap verilir. O ne kötü bir içecek ve ne kötü bir dayanma yeri! (Kehf 29)

4- Dördüncü derece yanıklar:

.Derinin tüm katları yanında altında bulunan ciltaltı yağ dokusu, kas, tendon, kemik gibi yapıları içine alır. Bu yanıklar hemen her zaman kömürleşmiş görünümündedirler.

YANIK YARASI TEDAVİSİ

Birinci derece yanıklar

. Genellikle pansuman gerektirmezler
. Semptomatik olarak ağrıyı azaltmak ve deriyi nemli tutmak için topikal koruyucular kullanılır

ikinci derece yanıklar

b. Kendiliğinden iyileşebilirler, günlük değişen pansumanlarla tedavi edilebilirler
. Yarada enfeksiyon gelişirse veya kontaminasyon varsa pansumanda pamuk gaz ve elastik sargılara ilaveten topikal antibakteriyel veya antibiyotikler kullanılır
. Epidermis bütünlüğünü kaybettiği için pansuman veya koruyucu örtü vs girişimlere ihtiyaç duyulabilir

. Derin ikinci derece yanıklarda cerrahi girişimlere gereksinim olabilir

. İyileşme süreci ortalama 3 haftadır

Üçüncü derece yanıklar

. Kendiliğinden iyileşemedikleri için eksizyon (kesilip alınma) ve greftleme ameliyatına ihtiyaç gösterir. Greftleme ameliyatında vücudun başka yerinden alınan deri ekinin oraya nakli söz konusudur. Üçüncü derece yanığa maruz kalan insan, deri tabaksındaki sinir uçları harab gördüğü için artık ağrı hissetmemeye başlar. Dünya halinde böyle olsa da ahiret azabının çok daha kötü olacağı kesindir

اللّٰهُ اِنَّ الْعَذَابَ لَيُدُوْقُوْا رَهَآغِيْ جُلُوْدًا بَدَّلْنَاھُمْ جُلُوْدُھُمْ تَضِجَتْ كَلِمًا تَارًا تُصَلِّيْھُمْ سَوَفَ بَايَاتِنَا كَقَرُوْا الَّذِيْنَ اِنَّ حَكِيْمًا عَزِيْزًا كَانَ

Şüphesiz âyetlerimizi inkâr edenleri biz ateşe atacağız. Derileri yanıp döküldükçe, azabı tatmaları için onların derilerini yenileyeceğiz (NİSA 56)

الْمُؤْمِنِيْنَ مِنْ وَنَكُوْنَ رَبِّنَا بَايَاتِ نَكَدِّبَ وَلَا نُرَدُّ لَيْتِنَا يَا قَالُوْا اِرَاللّٰهُ عَلٰى وُقُوْا اِذْ تَرَكَ وَاوُوْ

Onların, ateşin üzerinde durduruldukları zaman: "Ne olurdu dünyaya döndürülseydik, Rabb'imizin âyetlerini yalanlamasaydık da müminlerden olsaydık" dediklerini bir görsen!
(En'am 27)

اَوَلَمْ الرُّسُلَ وَتَتَّبِعْ دَعْوَتَكَ تُحِبُّ قَرِيْبٍ اَجَلٍ اِلٰى اٰخِرِنَا رَبَّنَا ظَلَمُوْا الَّذِيْنَ فَيَقُوْكَ الْعَذَابُ يَأْتِيْھُمْ يَوْمَ النَّاسِ وَاَنْذِرْ زَوَالٍ مِّنْ لَّكُمْ مَا قَبْلُ مِّنْ اَفْسَمْتُمْ تَكُوْنُوْا

Sen insanları, o azabın geleceği günle ilgili olarak uyar. Yanlışlar içinde olan o kimseler şöyle diyeceklerdir: "Rabbimiz! Kısa bir süreliğine bizi geri gönder de çağrına olumlu karşılık verelim ve elçilere uyalım." Onlara denir ki: "Bizim düzenimiz bozulmaz, diye daha önce yemin edenler siz değil miydiniz? (İbrahim 44)

Tıbbi Kaynaklar :

- Schwartz's Principles of Surgery (9.edition)

- Current Surgical Therapy (2006)

- Temel Cerrahi ,İ.Sayek (3.baskı)